

ENSIA en de zelfevaluatie BRP en PNIK

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft op 29 november 2013 de resolutie “Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente”¹ aangenomen. Daarin onderkennen gemeenten het belang van informatieveiligheid en wordt de Baseline Informatieveiligheid Gemeenten (BIG) vastgesteld als hét gemeentelijk basisnormenkader en als basis voor het gemeentelijk informatieveiligheidsbeleid.

Om de administratieve lasten te beperken is aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wel gevraagd om vermindering van de auditlast.

Dit verzoek van de VNG vormt de aanleiding voor het project ENSIA: Eenduidige Normatiek Single Information Audit.

Dit project richt zich op de horizontale én verticale verantwoording rond informatieveiligheid op basis van de BIG bij gemeenten, met inachtneming van de ministeriële verantwoordelijkheid.

Omdat ENSIA alleen verantwoording aflegt over vragen met betrekking tot informatieveiligheid, blijven de huidige zelfevaluaties Basisregistratie Personen (BRP) en paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten (PNIK) bestaan. De implementatie van ENSIA leidt tot de volgende wijzigingen in het evaluatie-instrument:

1. Aanpassingen vragenlijsten zelfevaluatie BRP en PNIK

De vragen die te maken hebben met informatieveiligheid verdwijnen uit de vragenlijsten BRP en PNIK en gaan over naar de ENSIA zelfevaluatievragenlijst.

De vragen in de vragenlijsten BRP en PNIK over specifieke domeinonderwerpen blijven gehandhaafd. Hierdoor blijft er van de vragenlijst BRP nog maar 60% van de vragen over, voor de vragenlijst PNIK is dat nog 86%.

De volgende vragen worden overgeheveld naar de ENSIA-vragenlijst.

- Alle vragen over (fysieke) beveiliging (back-up, reconstructie, uitwijk, logging, toegang, autorisaties, wachtwoorden, beveiligingsplan)
- Vragen over functies informatiebeveiliging (controller, systeembeheerder, applicatiebeheerder)
- Vragen over aanname medewerkers (geheimhouding, Verklaring omtrent gedrag (VOG), verantwoordelijkheden)
- Alle vragen over de bewerker
- Algemene vragen over personeelsbeleid (bijscholingsprogramma, maatregelen)

2. Kwaliteitsmonitor versus ENSIA-tool

De vragenlijsten met de domeinvragen BRP en PNIK worden via de huidige webapplicatie Kwaliteitsmonitor uitgevraagd.

Via de ENSIA-tool worden 49 vragen die specifiek gaan over informatieveiligheid BRP/PNIK uitgevraagd (www.ensia.nl).

3. Termijnen

- De vragenlijsten met de domeinvragen BRP en PNIK worden per 1 april 2017 uitgevraagd bij gemeenten.
- De 49 vragen over informatieveiligheid BRP/PNIK worden per 1 juli 2017 via de ENSIA uitgevraagd.
- De uiterste invuldatum voor de domeinvragen en de 49 informatieveiligheidsvragen blijft 30 september 2017.
- De uiterste inleverdatum van de uittreksels bij de toezichthouders wordt 30 november 2017 in plaats van 31 oktober 2017.

4. Uittreksel aan de toezichthouders

De uitkomsten van de 49 vragen in de ENSIA zelfevaluatie en de uitkomsten van de domeinvragenlijsten BRP en PNIK zullen na 1 oktober 2017 door de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) in de Kwaliteitsmonitor worden samengevoegd. Hierdoor wordt een compleet beeld geschetst van de beveiliging en de processen rondom deze onderwerpen in de managementrapportages en uittreksels.

5. Validiteitsonderzoek vragen (steekproefonderzoek)

RvIG organiseert in 2018 een validiteitsonderzoek onder 35 gemeenten voor de BRP-vragenlijst (domeinvragen) en 35 gemeenten de PNIK-vragenlijst (domeinvragen). Hierbij worden ook de antwoorden op de 49 ENSIA-vragen betrokken. Daarnaast zal er bij 35 gemeenten een onderzoek naar de inhoudelijke controle van de persoonslijsten aan de hand van brondocumenten plaatsvinden.

Dit validiteitsonderzoek is nodig om duiding te geven aan de uitkomsten en de minister van BZK, de Tweede Kamer en de Autoriteit Persoonsgegevens hierover te informeren.

¹ <https://vng.nl/onderwerpenindex/dienstverlening-en-informatiebeleid/informatieveiligheid/brieven/resolutie-informatieveiligheid-randvoorwaarde-voor-de-professionele-gemeente>

Overzicht data 2017:

2017	Domeinvragen BRP/PNIK In Kwaliteitsmonitor	BIG vragen BRP/PNIK In ENSIA-tool	Overige BIG vragen In ENSIA-tool
Vragenlijsten beschikbaar	1 april	1 juli	1 juli
Deadline invullen vragenlijst	30 september	30 september	31 december
Deadline uittreksel	30 november*	30 november*	30 april (collegeverklaring en assurancerapport)

*Wordt in het Besluit BRP en in de PUN aangepast

Aandachtspunten op een rij:

- De BRP/PNIK domeinvragen worden per 1 april 2017 beschikbaar gesteld via de Kwaliteitsmonitor.
- De ENSIA zelfevaluatie vragenlijst informatiebeveiliging wordt per 1 juli 2017 opengesteld via de ENSIA-tool.
- Het deel van de ENSIA-vragen dat over BRP/PNIK gaat (www.ensia.nl: specifieke vragen BRP/PUN en aanvullende vragen BRP/PUN) moet voor 1 oktober 2017 zijn beantwoord (dus niet alle vragen maar 49 in totaal). De ENSIA-tooling biedt hiervoor ondersteuning.
- Alle antwoorden worden op 1 oktober 2017 samengevoegd in de Kwaliteitsmonitor waardoor het mogelijk is de management-rapportages/uittreksels te genereren (dat gebeurt automatisch).
- Na 1 oktober 2017 kunnen de BRP/PNIK vragen in de ENSIA-tool weer worden aangepast.
- De steekproef blijft (waarschijnlijk wel op een later tijdstip) inclusief de ENSIA-vragen die voor de BRP/PNIK zijn geselecteerd.
- Het totaal van de ENSIA zelfevaluatie vragenlijst informatiebeveiliging (antwoorden voor zelfevaluatie over de volle breedte van de BIG, met inbegrip van DigiD, Suwinet, BAG en BGT) moet op 31 december 2017 zijn ingevuld. Het geheel wordt dan ingeleverd.

In 2018 zullen meer aanpassingen volgen voor de zelfevaluaties BRP en PNIK in verband met ENSIA.

1. Zo zullen de termijnen van de BRP en PNIK worden gelijkgetrokken met die van ENSIA. Het ministerie van BZK bereidt daarvoor nu aanpassingen in de BRP- en PNIK-regelgeving voor.
2. Daarnaast zal RvIG na een evaluatie van 2017, overwegen om in 2018 de BRP- en PNIK-domeinvragen ook via de ENSIA-tool (in plaats van de Kwaliteitsmonitor) bij gemeenten uit te vragen.

VNG/KING ondersteunt gemeenten bij de implementatie van ENSIA. Voor vragen over ENSIA-implementatie: ensia@kinggemeenten.nl of www.kinggemeenten.nl.